

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ.ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
& ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27
Ταχ. Κωδ.: 101 83 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Α. Σιλιγάρδου
ΤΗΛ: 213 1364004
FAX: 213 1364813

& ΜΕΣΩ E-MAIL

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2017
Αριθ. Πρωτ.: οικ. 24139

ΠΡΟΣ: Δ/ΝΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ των
ΑΠΟΚ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
& ειδικά για την ΑΠ. ΔΙΟΙΚ. ΛΙΓΑΙΟΥ,
Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ : Γνωστοποίηση της με αριθμό 308/2016 γνωμοδότησης του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ.

Σας αποστέλλουμε συνημμένα αντίγραφο της με αριθμό 308/2016 γνωμοδότησης του Ε' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό, αναφορικά με το κληρονομητό των οφειλών λόγω παραβάσεων του Κ.Ο.Κ. και παρακαλούμε να τη γνωστοποιήσετε άμεσα στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού της χωρικής σας αρμοδιότητας, για ομοιόμορφη εφαρμογή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Προϊστάμενος
της Διεύθυνσης

Ν. Χατζηεργάτης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Δ/ση Ηλ/νικής Διακ/σης
(με την παράκληση να αναρτήσει το παρόν και το συνημμένο αυτού στον ιστότοπο του Υπουργείου, στη διαδρομή : Το Υπουργείο/ Εγκύκλιοι-Αποφάσεις)
2. Δ/ση Οικονομικών Τ.Α.
Τμήμα Εσόδων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδότησης 308/2016

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (Ε' ΤΜΗΜΑ)

Συνεδρίαση της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Εισηγητής: Γεώργιος Θεοδωρακόπουλος, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου)

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. 23635/9.7.2015 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης-Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης-Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Τμήμα Εσόδων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται α)εάν τα πρόστιμα, τα οποία επιβάλλονται σε βάρος φυσικού προσώπου από όργανα της διοικήσεως, κατά τις διατάξεις του άρθρου 104 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και β)οι χρηματικές ποινές, οι οποίες επιβάλλονται σε βάρος φυσικού προσώπου από τα ποινικά δικαστήρια για παραβάσεις του ανωτέρω Κώδικα και οι αντίστοιχες οφειλές, οι οποίες εδράζονται στα πρόστιμα ή τις χρηματικές αυτές ποινές, κληρονομούνται και, σε καταφατική περίπτωση, υπό ποιές προϋποθέσεις. Κατά το μέρος κατά το οποίο τα διοικητικά πρόστιμα του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και οι αντίστοιχες οφειλές από αυτά δεν κληρονομούνται, με ποια νόμιμη αιτιολογία μπορεί να διενεργηθεί διαγραφή τους, εν' όψει του ότι το άρθρο 174 του ν. 3463/2006 ορίζει συγκεκριμένες περιπτώσεις διαγραφής απαιτήσεων των Δήμων.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1.Δυνάμει του υπ' αριθμ. 23635/9.7.2015 εγγράφου της, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης-Διεύθυνση Οικονομικών

Τοπικής Αυτοδιοίκησης-Τμήμα Εσόδων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αφού παραθέτει τις διατάξεις των άρθρων 104 του ν. 2696/1999 (Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας) και 174 του ν. 3463/2006 καθώς και αφού αναφέρεται στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 45881/2014 κυα (Β'1479), ερωτά εάν για τα πρόστιμα, τα οποία επιβάλλονται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 104 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας καθώς και επιμέρους διατάξεων αυτού, σε βάρος φυσικού προσώπου το οποίο διέπραξε παράβαση καθώς και για τις αντίστοιχες οφειλές, οι οποίες εδράζονται σ' αυτά, γεννάται ευθύνη των κληρονόμων του και, σε καταφατική περίπτωση, ποιο είναι το κρίσιμο στάδιο το οποίο καθορίζει τη σχετική ευθύνη. Σε περίπτωση και κατά το μέρος κατά το οποίο δεν γεννάται ευθύνη των κληρονόμων, με ποια νόμιμη αιτιολογία μπορεί να διενεργηθεί διαγραφή της σχετικής οφειλής, εν' όψει του ότι το άρθρο 174 του ν. 3463/2006 ορίζει συγκεκριμένες περιπτώσεις διαγραφής απαιτήσεων Δήμου. Αφορμή για την υποβολή του ανωτέρω ερωτήματος υπήρξε, σύμφωνα με το έγγραφο, σχετική αλληλογραφία της ως άνω υπηρεσίας με το Συνήγορο του Πολίτη, η μη ομοιόμορφη αντιμετώπιση εκ μέρους των Δήμων των ζητημάτων, με επίκληση μάλιστα γνωμοδοτήσεων του Ν.Σ.Κ., κάποιες εκ των οποίων ερμηνεύουν διατάξεις που αφορούν χρηματικές ποινές και πρόστιμα τα οποία έχουν επιβληθεί με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, αλλά και ερωτήματα τα έχουν υποβάλει διάφοροι Δήμοι.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στα άρθρα 34, 35, 1710 και 1785 του ΑΚ ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 34 – Ικανότητα δικαίου

Κάθε άνθρωπος είναι ικανός να έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Άρθρο 35 - Ύπαρξη και τέλος προσώπου

Το πρόσωπο αρχίζει να υπάρχει μόλις γεννηθεί ζωντανό και παύει να υπάρχει με το θάνατό του.

Άρθρο 1710-Έννοια

Κατά το θάνατο του προσώπου η περιουσία του ως σύνολο (κληρονομιά) περιέρχεται από το νόμο ή από διαθήκη σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα (κληρονόμοι)....

Άρθρο 1885 - Μερисμός απαιτήσεων και χρεών

Οι απαιτήσεις και τα χρέη της κληρονομιάς διαιρούνται αυτοδικαίως μεταξύ των συγκληρονόμων ανάλογα με τη μερίδα του καθενός.».

3. Στα άρθρα 58 του Π.Κ. ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 18-Διαίρεση των αξιόποινων πράξεων

Κάθε πράξη που τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή της κάθειρξης είναι κακούργημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με περιορισμό σε ειδικό κατάστημα Κράτησης νέων είναι πλημμέλημα. Κάθε πράξη που τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο είναι πταίσμα.

Άρθρο 58-Απόσβεση των ποινών σε χρήμα

Με το θάνατο του καταδικασμένου διαγράφονται οι χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα σε καμιά περίπτωση δεν εκτελούνται εναντίον των κληρονόμων του».

4. Στο ν. 2696/1999 (Α' 57), «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας», όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται ο Νέος Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας, ο οποίος έχει ως ακολούθως:

Άρθρο 1-Πεδίο εφαρμογής του Κώδικα

Ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας εφαρμόζεται σε οδούς και σε χώρους που χρησιμοποιούνται για δημόσια κυκλοφορία οχημάτων, πεζών και ζώων.

Άρθρο 104-Επιβολή προστίμων από αστυνομικά όργανα

1. Στον καταλαμβανόμενο επ' αυτοφώρω να διαπράττει παραβάσεις, για τις οποίες προβλέπονται διοικητικά πρόστιμα, βεβαιώνεται από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο το προβλεπόμενο διοικητικό πρόστιμο για καθεμία από αυτές. Σε περιπτώσεις συγκρότησης μικτών συνεργείων για τη διαπίστωση συγκεκριμένων παραβάσεων, την ποινή του προστίμου επιβάλλει το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο που παρίσταται κατά τον έλεγχο.

2. Ο παραβάτης έχει δικαίωμα να εμφανισθεί εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών, που αρχίζει από την επίδοση της βεβαίωσης στην Αρχή, στην οποία ανήκει το ανωτέρω όργανο, όπως αυτή προσδιορίζεται στη σχετική βεβαίωση παράβασης, προκειμένου να προβάλει τις αντιρρήσεις του. Η απόφαση με την οποία εξετάζονται οι αντιρρήσεις πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν οι προβληθείσες απορριφθούν, επικυρώνεται το διοικητικό πρόστιμο από τον Προϊστάμενο της Αρχής και καταβάλλεται κατά το ήμισυ μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη βεβαίωση της παράβασης, εκτός: α) της περίπτωσης της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του Κ.Ο.Κ., όπου το διοικητικό πρόστιμο καταβάλλεται στο ακέραιο, β) των περιπτώσεων..... Η ρύθμιση αυτή δεν εφαρμόζεται στους κατόχους και οδηγούς οχημάτων Ε.Δ.Χ., ασθενοφόρων, σχολικών και λοιπών λεωφορείων και φορτηγών,....

3. Εφόσον παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία των δέκα (10) ημερών, το διοικητικό πρόστιμο καταβάλλεται στον δικαιούχο Ο.Τ.Α., χωρίς έκπτωση, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη βεβαίωσή του.

4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στην περίπτωση που η παράβαση διαπιστώνεται με τεχνικά ή ηλεκτρονικά μέσα. Τα τεχνικά ή ηλεκτρονικά μέσα, με τα οποία διενεργείται η διαπίστωση παραβάσεων, στους χώρους όπου διεξάγεται η δημόσια κυκλοφορία, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνον εφόσον υπάρχει σχετική προειδοποίηση προς το κοινό με σταθερές ή κινητές πινακίδες για την ύπαρξη και λειτουργία τους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται ο τρόπος της τοποθέτησής τους, οι τεχνικές προδιαγραφές αυτών των μέσων, η λειτουργία τους για τη διαπίστωση των παραβάσεων, τα σχετικά με την αξιολόγηση των στοιχείων που συλλέγονται από αυτά και τη βεβαίωση των παραβάσεων, τα σχετικά με τους περιορισμούς που επιβάλλονται στη χρήση τους για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων όσων υπόκεινται στη δράση τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Η έναρξη της διαδικασίας γίνεται με την επίδοση της σχετικής βεβαίωσης της παράβασης.

5. Τα πρόστιμα από τις διοικητικές παραβάσεις του Κ.Ο.Κ., που δεν καταβλήθηκαν εντός της αναφερόμενης προθεσμίας των δύο (2) μηνών, βεβαιώνονται υποχρεωτικά, εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών, από τον οικείο Ο.Τ.Α., στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας του παραβάτη. Η βεβαίωση των προστίμων αυτών γίνεται με τη σύνταξη και αποστολή χρηματικών καταλόγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του π.δ. 16/1989 όπως ισχύει,..... Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία βεβαιώσεως και επιβολής των διοικητικών προστίμων, η διαδικασία και οι δαπάνες της είσπραξης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.....».

5. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4, 5, 7 του πδ 287/11-9-01 (ΦΕΚ Α 198) «Ειδικές Ηλεκτρονικές Τεχνικές Συσκευές για τη βεβαίωση παραβάσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας», ορίζονται τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1-ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η καθιέρωση συστημάτων καταγραφής και βεβαίωσης παραβάσεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) με ειδικές ηλεκτρονικές τεχνικές συσκευές ή άλλα τεχνικά μέσα, όπως ραντάρ, φωτογραφικές ή κινηματογραφικές μηχανές που εγκαθίστανται και λειτουργούν, χωρίς την παρουσία αστυνομικού ή άλλου εξουσιοδοτημένου υπαλλήλου, σε προεπιλεγμένα σημεία σε οδούς και σε χώρους που χρησιμοποιούνται για τη δημόσια κυκλοφορία οχημάτων στο σύνολο του οδικού δικτύου της χώρας.

ΑΡΘΡΟ 2-ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος κάθε περίπτωση καταγραφής παράβασης με τις ανωτέρω συσκευές, θεωρείται και αντιμετωπίζεται ως "επ' αυτοφώρῳ" καταληφθείσα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 104 παρ. 1 του νόμου 2696/99 (Κ.Ο.Κ.) και έχουν εφαρμογή οι ίδιες διαδικασίες.

ΑΡΘΡΟ 4-ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

1. Η βεβαίωση των παραβάσεων γίνεται με τη λήψη φωτογραφιών ή με βιντεοσκόπηση, ανάλογα με το είδος της συσκευής, που θα απεικονίζουν τον αριθμό κυκλοφορίας και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο και πρόσφορο για την εξατομίκευση του οχήματος και του παραβάτη που μπορεί να καταγράψει η φωτογραφική μηχανή ή το βίντεο και θα αποτυπώνουν και την ημερομηνία και ώρα της παράβασης και στην περίπτωση ελέγχου ταχύτητας, την καταγραφείσα ταχύτητα σε χ/ω. Οι φωτογραφίες ή οι ταινίες είναι για κάθε περίπτωση αποδεικτικό στοιχείο της διάπραξης της παράβασης.

2. Η σύνταξη των εκθέσεων παράβασης γίνεται από το Διοικητή ή Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ή από τον εξουσιοδοτημένο προς τούτο αστυνομικό ή άλλο υπάλληλο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.Δ. 805/71 και τις ισχύουσες για το σκοπό αυτό σχετικές διατάξεις.

3. Για κάθε παράβαση εκτυπώνονται τρία αντίγραφα της φωτογραφίας που αποδεικνύει την παράβαση, από τα οποία το ένα επιδεικνύεται ή αποστέλλεται στον παραβάτη μόνο μετά από έγγραφο αίτημά του, άλλως παραμένει στο αρχείο της Υπηρεσίας που βεβαίωσε την παράβαση....

ΑΡΘΡΟ 5-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ

Για κάθε παράβαση εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τον ισχύοντα ΚΟΚ διαδικασίες και επιβάλλονται οι σχετικές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, ως εάν ο παραβάτης κατελήφθη, επ' αυτοφώρω.

ΑΡΘΡΟ 7-ΕΠΙΔΟΣΗ ΚΛΗΣΕΩΝ

Κάθε έκθεση παράβασης που βεβαιώνεται στα πλαίσια του παρόντος Π.Δ. επιδίδεται στον παραβάτη από το Αστυνομικό Τμήμα του τόπου της μόνιμης κατοικίας του, με αποδεικτικό επίδοσης το οποίο επιστρέφεται στην αποστέλλουσα Υπηρεσία, προκειμένου, στην περίπτωση που δεν καταβληθεί το πρόστιμο, να υποβληθεί στον αρμόδιο Δημόσιο Κατήγορο ή σε πλημμεληματικές παραβάσεις στον αρμόδιο Εισαγγελέα....».

6.Στο ν.δ. 805/1971 (Α'57), «Πταισματικές παραβάσεις βεβαιούμενες από αστυνομικά όργανα», ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Πράξεις βεβαιώσεως της παραβάσεως- Άρθρον 3

1.Το βεβαιούν την παράβαση αστυνομικών όργανον συντάσσει εις τριπλούν πράξιν βεβαιώσεως της παραβάσεως εν ή αναγράφονται: α.τα προς εξαγομίκευσιν του παραβάτου απαιτούμενα στοιχεία ταυτότητος αυτού β.ο χρόνος και τόπος τελέσεως της παραβάσεως και γ.συνοπτική περιγραφή της τελεσθείσης παραβάσεως....

Διαδικασία-Άρθρον 4

1.Η πράξις βεβαιώσεως της παραβάσεως, μετά ή άνευ επιβολής προστίμου, κατά τας διακρίσεις των προηγούμενων άρθρων, συντάσσεται εις τριπλούν. Εν εκ των αντιτύπων παραδίδεται εις τον παραβάτην, έτερον παραδίδεται αμελλητί υπό του βεβαιούντος την παράβαση αστυνομικού οργάνου εις την προϊσταμένην αυτού υπηρεσίαν και το τρίτον παραμένει εις το στέλεχος, το οποίον παραδίδεται εις την αυτήν υπηρεσίαν, άμα τη εξαντλήσει του....

Εξακρίβωσις ταυτότητος παραβάτου-Άρθρον 5

Επί περιπτώσεων επ' αυτοφώρω καταληφθείσης πταισματικής παραβάσεως, εκ των εν παραγράφω 1 του άρθρου 1 του παρόντος αναφερομένων, καθ' ας ο υπαίτιος είναι απών ή εν γένει, δεν είναι δυνατή η άμεσος εξακρίβωσις της ταυτότητος αυτού, το βεβαιούν την παράβαση αστυνομικών όργανον συντάσσει πράξιν βεβαιώσεως της παραβάσεως και επιβολής προστίμου και υποβάλλει ταύτην εις την υπηρεσίαν του. Αυτή καλεί τον παραβάτην, όπως προσέλθη παρ' αυτή εντός πενήθημέρου προς συμπλήρωσιν των στοιχείων της ταυτότητος αυτού, υπογραφήν της πράξεως βεβαιώσεως της πταισματικής παραβάσεως και εξόφλησιν του επιβληθέντος προστίμου, ή...».

7.Στο άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 2515/5/64/2007 (Β' 1306) κυα των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της πράξης βεβαίωσης των παραβάσεων που προβλέπονται από το ν. 2696/1999 "Κύρωση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας" (Α'57), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3542/2007 (Α'50) και από την περί αυτοκινήτων νομοθεσία» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1

Ο τύπος του εντύπου "ΠΡΑΞΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ" για επιβολή προστίμου ή για επιβολή προστίμου και διοικητικών ποινών, είναι ο ακόλουθος:....
Το ποσό προστίμου συμπληρώνεται από τον Αστυνομικό που βεβαιώνει την παράβαση....

2. ΠΑΡΑΒΑΣΗ.

Α) άρθ. 104 και..... Κ.Ο.Κ. Διοικητικό πρόστιμο στ... ν οδηγό ΕΥΡΩ και ανακοίνωσα σ' αυτ.....ν ότι καταβάλλεται το ήμισυ του προστίμου σε Κατάστημα ΕΛΤΑ ή στο Ταμείο του Δήμου όπου έγινε η παράβαση, σε 10 ημέρες από αύριο. Εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των 10 ημερών, το πρόστιμο καταβάλλεται ολόκληρο, εντός προθεσμίας 2 μηνών, από τη βεβαίωση του.

Β) άρθ. 107 Κ.Ο.Κ. Η Παράβαση περιλαμβάνεται στο ...

.....ανωτέρω οδηγός ενημερώθηκε και προφορικά για τους βαθμούς που αντιστοιχούν στην παράβαση αυτή.

Γ) άρθ. Ν. 3446/06. Προβλεπόμενο διοικητικό πρόστιμοΕΥΡΩ.

Δ)

Καταβάλλεται εντός ημερών σε κατάστημα ΕΛΤΑ ή στο ταμείο του Δήμου όπου έγινε η παράβαση σε Δ.Ο.Υ. ...

4.Βεβαιώνεται ότι ο παραβάτης αρνήθηκε να υπογράψει αντίτυπο της παρούσας που προορίζεται για τον ίδιο, γι' αυτό του ανακοίνωσα προφορικά, τη δυνατότητα υποβολής αντιρρήσεων και τον τρόπο καταβολής του προστίμου...

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΒΑΤΗ

1.Ο παραβάτης της παρούσας έκθεσης μπορεί να εμφανισθεί εντός τριών ημερών από την επίδοση ή βεβαίωση της παράβασης κατά τις ώρες γραφείου, στον Διοικητή της Υπηρεσίας που ανήκει ο Αστυνομικός ο οποίος βεβαίωσε την παράβαση και να εκθέσει τυχόν αντιρρήσεις του.

2....

3.ΠΡΑΞΗ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ (Συμπληρώνεται από τον Διοικητή)
Παρήλθε η τριήμερη προθεσμία από τη βεβαίωση της παράβασης χωρίς να εμφανισθεί ο παραβάτης.

Οι αντιρρήσεις του παραβάτη, που εμφανίστηκε την..... κρίθηκαν ΑΒΑΣΙΜΕΣ, ΒΑΣΙΜΕΣ (Διαγράφεται η μία από τις δύο τελευταίες λέξεις, αναλόγως).

...

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

1...2...3.Το Α' αντίτυπο παραδίδεται στην Υπηρεσία.

Το Β' αντίτυπο επιδίδεται στον παραβάτη όταν συμπληρώνεται έστω και μία από τις ενδείξεις της παρ. 2 οπότε και υπογράφει, διαφορετικά καταστρέφεται. Στις περιπτώσεις παράνομης στάθμευσης, που ο παραβάτης είναι αυτών, επικολλάται στον ανεμοθώρακα.

Το Γ' αντίτυπο παραδίδεται στην Υπηρεσία, εάν η παράβαση εντάσσεται στο ΣΕΣΟ, διαφορετικά καταστρέφεται.

Το Δ' αντίτυπο παραμένει στο στέλεχος.».

8.Η υπ' αριθμ. 45881/2004 κυα των Υφυπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης (Β 1479), ορίζει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Αναθέτουμε στον Οργανισμό των Ελληνικών Ταχυδρομείων (ΕΛ.ΤΑ) την είσπραξη των προστίμων που βεβαιώνονται από όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας για παραβάσεις των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν.

2696/1999 ΦΕΚ 57/Α/23.3.1999), όπως κάθε φορά ισχύει. Τα συγκεκριμένα πρόστιμα μπορεί επίσης να εισπράττονται απευθείας από τις ταμειακές υπηρεσίες των δήμων και κοινοτήτων, στα διοικητικά όρια των οποίων διαπιστώθηκαν οι παραβάσεις. Η ανάθεση στα ΕΛ.ΤΑ της είσπραξης των προστίμων που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ) διέπεται από τους ακόλουθους όρους και προδιαγραφές.

1.ΕΝΤΥΠΟ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Κ.Ο.Κ.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία είναι υπεύθυνα για τη διεκπεραίωση των ακόλουθων ενεργειών, που σχετίζονται με το έντυπο βεβαίωσης της παράβασης των διατάξεων του Κ.Ο.Κ., αναλαμβάνοντας εξολοκλήρου το σχετικό κόστος:...

2.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

Η είσπραξη των προστίμων που βεβαιώνονται από τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας για παραβάσεις των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας διενεργείται από το δίκτυο των ΕΛ.ΤΑ μέσω του συστήματος Ταχυπληρωμής. Ο παραβάτης μπορεί να προσέρχεται για πληρωμή του προστίμου σε οποιοδήποτε ταχυδρομικό κατάστημα της χώρας εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης. Τα ΕΛ.ΤΑ υποχρεούνται να ελέγχουν την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης, προκειμένου να αποδέχονται μόνο τις εμπρόθεσμες πληρωμές, δηλαδή μόνο τις πληρωμές που γίνονται εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης.... Η ημερομηνία είσπραξης του προστίμου, για να θεωρηθεί εμπρόθεσμη και επομένως αποδεκτή από τα ΕΛ.ΤΑ, δεν πρέπει να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία που βεβαιώθηκε η παράβαση. Η ανωτέρω απόδειξη των ΕΛ.ΤΑ, συνοδευόμενη από το αντίγραφο της κλήσης που βρίσκεται στα χέρια του παραβάτη, αποτελεί αποδεικτικό εμπρόθεσμης καταβολής του επιβληθέντος προστίμου...

3.....4..... 5.ΜΗ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ

Οι παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) που δεν πληρώνονται εμπρόθεσμα, δηλαδή εντός δέκα (10) ημερών, στα καταστήματα των ΕΛ.ΤΑ ή στις ταμειακές υπηρεσίες των Ο.Τ.Α., βεβαιώνονται στις ταμειακές υπηρεσίες των δικαιούχων Δήμων και Κοινοτήτων, προκειμένου να επιδιωχθεί η είσπραξή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. Εξαιρέση αποτελούν τα μη εμπρόθεσμα καταβληθέντα πρόστιμα που αφορούν πταισματικές παραβάσεις των διατάξεων του Κ.Ο.Κ., οι οποίες παραπέμπονται στα αρμόδια Πταισματοδικεία. Μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης, τα Πταισματοδικεία βεβαιώνουν τα επιβληθέντα, σε βάρος των παραβατών, ποσά και αποστέλλουν στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες του τόπου κατοικίας των παραβατών, χρηματικό κατάλογο συμπληρωμένο με τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 55 του Π.Δ 16/1989 (Φ.Ε.Κ. 6/Α/1989).....».

9.Στην υπ' αριθμ. 48032/2005 κυα των Υφυπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Δημόσιας Τάξης (Β 1391), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Τροποποιούμε την υπ' αριθμ. 45881/2004 απόφαση μας ... κατά το μέρος που αφορά στην προθεσμία εμπρόθεσμης πληρωμής των προστίμων από παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ),και ορίζουμε ότι εμπρόθεσμη πληρωμή είναι αυτή που διενεργείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την

ημερομηνία βεβαίωσης της παράβασης από τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας.....».

10. Στα άρθρα 18 και 19 του ν. 2690/1999 (Α 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις», ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 18-Δημοσίευση

1. Η ατομική διοικητική πράξη τελειούται με την υπογραφή και τη χρονολόγησή της, ή τη δημοσίευσή της αν είναι δημοσιευτέα κατά νόμο.....

Άρθρο 19-Κοινοποίηση

1. Η ατομική διοικητική πράξη κοινοποιείται στο πρόσωπο το οποίο αφορά.
2. Με την επιφύλαξη των τυχόν οριζόμενων σε ειδικές διατάξεις, η κοινοποίηση γίνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο.».

11. Στο άρθρο 174 του ν. 3463/2006 (Α'57), «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων», όπως ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 174-Διαγραφή χρεών

1. Κάθε είδους χρέη προς τους Δήμους και τις Κοινότητες διαγράφονται ολόκληρα ή εν μέρει: α) Όταν οι οφειλέτες απεβίωσαν χωρίς να αφήσουν περιουσία ή οι κληρονόμοι τους αποποιήθηκαν την κληρονομιά. β) Όταν οι οφειλέτες δεν έχουν καθόλου περιουσία και η επιδίωξη της είσπραξης δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα επί τρία χρόνια, αφότου έληξε η χρήση κατά την οποία βεβαιώθηκαν. γ) Όταν οι οφειλέτες δεν έχουν περιουσία και είναι αγνώστου διαμονής, εφόσον οι προσπάθειες, που έγιναν επί μία τριετία για την ανεύρεση της διαμονής τους, δεν έφεραν αποτέλεσμα, και δ) Όταν η εγγραφή στους οριστικούς βεβαιωτικούς καταλόγους δημοτικών ή κοινοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών έγινε κατά τρόπο προφανώς λανθασμένο ως προς τη φορολογητέα ύλη ή το πρόσωπο του φορολογουμένου ή όταν έγινε λανθασμένη πολλαπλή εγγραφή για το ίδιο είδος εσόδου και για το ίδιο πρόσωπο.

2. Η διαγραφή των χρεών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

3. Στους Δήμους και στις Κοινότητες που έχουν δική τους ταμειακή υπηρεσία, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του, μπορεί να απαλλάσσει τους οφειλέτες από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον η εκπρόθεσμη καταβολή οφείλεται: α) στη μη επίδοση της ατομικής ειδοποίησης, β) σε οικονομική αδυναμία που προήλθε από γεγονότα ανωτέρας βίας, γ) σε υπαιτιότητα της υπηρεσίας. Η απόφαση του συμβουλίου εκδίδεται ύστερα από αίτηση του οφειλέτη. Στις περιπτώσεις α' και γ' απαιτείται και η γνώμη της ταμειακής υπηρεσίας.».

12. Στο άρθρο 65 του ν. 3852/10 (Α 87), «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα:

« Άρθρο 65-Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του...».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, αυτοτελώς και συνδυαστικώς ερμηνευόμενες, συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

13. Αντικείμενο της κληρονομικής διαδοχής είναι οι περιουσιακές σχέσεις (ενεργητικό και παθητικό) του θανόντος, ήτοι κληρονομητά είναι τα δικαιώματα του θανόντος και οι εις βάρος του υποχρεώσεις, οι οποίες αποτιμώνται σε χρήμα (άρθρο 1710 ΑΚ). Οι αποτιμώμενες σε χρήμα σχέσεις ανάγονται, κατά βάση, στο πεδίο του ιδιωτικού δικαίου, χωρίς όμως να αποκλείεται να είναι και δημοσίου δικαίου, εφόσον δεν πρόκειται για σχέσεις, τις οποίες ο νόμος προβλέπει ή από αυτόν συνάγεται ότι είναι ακληρονόμητες.

14. Σε κείμενες διατάξεις προβλέπεται η, κατ' ενάσκηση αρμοδιότητας, έκδοση από όργανα της διοικήσεως πράξεων επιβολής κυρώσεων, μεταξύ των οποίων και χρηματικές, είτε ως μέσο εξαναγκασμού προς συμμόρφωση με επιταγή του νόμου και κολασμό του διοικουμένου σε περίπτωση παραβιάσεώς του (πρόστιμο κυρωτικού χαρακτήρα) είτε προς αποκατάσταση ή και προς αποκατάσταση ζημίας, η οποία επήλθε από παράνομη συμπεριφορά του (πρόστιμο αποζημιωτικού χαρακτήρα), έναντι των οποίων ο βαρυνόμενος έχει τη δυνατότητα ασκήσεως ενδίκου βοηθήματος, ενώπιον αρμοδίου δικαστηρίου, το οποίο κρίνει περί του εάν συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές προϋποθέσεις επιβολής τους (πρβλ. ΣΤΕ 3347/2011, 575/2009, 2671/2007, ΝΣΚ 172/2012, 591/2002). Οι ως άνω διοικητικές χρηματικές κυρώσεις διακρίνονται, ως προς τη φύση τους, από τις χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα των άρθρων 18 και 57 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.), καθ' όσον αυτά επιβάλλονται, το πρώτον, από τα ποινικά δικαστήρια, στο πλαίσιο της ασκήσεως της ποινικής δικαιοδοτικής λειτουργίας τους, ως ποινική κύρωση σε βάρος του δράστη αδικήματος, το οποίο προβλέπεται ότι τιμωρείται με χρηματική ποινή ή πρόστιμο.

15. Κατά γενική αρχή του δικαίου, συναγόμενη και από τα άρθρα 34 και 35 του Α.Κ., η πράξη με την οποία επιβάλλεται διοικητική χρηματική κύρωση κατά φυσικού προσώπου πρέπει, κατ' αρχήν, να φέρει ως υπόχρεο πρόσωπο υπάρχον κατά το χρόνο της εκδόσεώς της, ώστε πράξη η οποία εκδίδεται κατά φυσικού

προσώπου μετά τον θάνατό του (και εφ' όσον δεν υπάρχει αντίθετη νομοθετική πρόβλεψη) είναι άκυρη, καθ' όσον στρέφεται κατά ανυπάρχοντος υποκειμένου (πρβλ. ΝΣΚ 591/2002, ΔΕΦΑΘ 2771/2015, 3349/2011 και 2990/2005, με παραπομπή σε ΟΛΣΤΕ 179/1977, ΣΤΕ 1779/1988 και 1014/1983). Εξάλλου, γίνεται δεκτό ότι η διοικητική χρηματική κύρωση με την οποία επιδιώκεται όχι η ανόρθωση προκληθείσας ζημίας αλλά ο κολασμός του υπόχρεου φυσικού προσώπου (πρόστιμο κυρωτικού χαρακτήρα) δεν μπορεί να επιβληθεί το πρώτον, μετά το θάνατο του εν λόγω προσώπου, σε βάρος των κληρονόμων του, εφ' όσον οι κληρονόμοι, υπό την ιδιότητα αυτή, δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προσώπων σε βάρος των οποίων δύναται να επιβληθεί η κύρωση και δεν τους αποδίδεται οιαδήποτε συμμετοχή στην παράβαση (πρβλ. ΣΤΕ 1880/2014, 947/2011, 1718/2013, 2696/2006, ΝΣΚ 172/2012). Σε περίπτωση όμως κατά την οποία η διοικητική χρηματική κύρωση έχει επιβληθεί σε βάρος του υπόχρεου, πριν από το θάνατό του, η σχετική χρηματική ενοχή αποτελεί, πλέον, παθητικό στοιχείο της κληρονομιάς περιουσίας του αποβιώσαντος, για το οποίο ευθύνονται οι κληρονόμοι του (πρβλ. ΣΤΕ 3334/2015, 1880/2014, 1718/2013, 947/2011, 2696/2006, ΑΠ 1714/1981, ΝΣΚ 172/2012, 291/2011), ανάλογα με το είδος της γενομένης αποδοχής (με ή χωρίς το ευεργέτημα της απογραφής). Περαιτέρω, και όσον αφορά το στάδιο της εισπράξεως, εάν μετά την επιβολή της διοικητικής χρηματικής κυρώσεως και τη δημιουργία της οικείας χρηματικής υποχρεώσεως, επήλθε θάνατος του υποχρέου, χωρίς, εν τω μεταξύ, να έχει διενεργηθεί εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής στο όνομά του, η εν λόγω βεβαίωση ενεργείται όχι στο όνομα του θανόντος υποχρέου αλλά σε εκείνο των κληρονόμων του (με τον κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό δίκαιο επιμερισμό του οφειλομένου ποσού), ώστε κατ' αυτό τον τρόπο να προσδιοριστεί το πρόσωπο των υποχρέων και το ύψος της υποχρεώσεως (πρβλ. ΣΤΕ 1718/2013, 1069/2001, 3925/1986). Εάν, όμως, στην προηγούμενη περίπτωση, μετά την επιβολή της διοικητικής χρηματικής κυρώσεως, έχει διενεργηθεί και εν στενή εννοία βεβαίωση της οφειλής στο όνομα του υποχρέου, σε περίπτωση μεταγενέστερου θανάτου του, δεν απαιτείται νέα εν στενή εννοία βεβαίωση στο όνομα των κληρονόμων αλλά η διαδικασία της διοικητικής εκτελέσεως κινείται εις βάρος τους, κατά το λόγο της κληρονομικής τους μερίδας, με βάση την εν στενή εννοία βεβαίωση στο όνομα του υπόχρεου (βλ. ΑΠ 552/1992, ΔΕΦΑΘ 2823/2000, ΔΠρΘεσ 39/2014, ΔΠρΠειρ 3650/2011, ΔΠρΑθ 652/2006 κλπ).

16.Εξάλλου, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 18 και 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η ατομική διοικητική πράξη επιβολής χρηματικής διοικητικής κυρώσεως (όπως σε κάθε περίπτωση ατομικής διοικητικής πράξεως) τελειούται με μόνη την έκδοση (υπογραφή και χρονολόγηση) της από το αρμόδιο όργανο, ενώ η επίδοση, η οποία αποβλέπει στη γνωστοποίηση του περιεχομένου της στον βαρυνόμενο, δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της εκδόσεώς της (πρβλ. ΝΣΚ 591/2002). Η έλλειψη ή η ακυρότητα της επιδόσεως, επομένως, δεν θίγει το κύρος, τη νομιμότητα και την εκτελεστικότητα της εν λόγω πράξεως (πρβλ. ΣτΕ 2549/2011, 2121/2011, 453/2002, 2160/1998) αλλά, απλώς, κωλύει την έναρξη της προθεσμίας δικαστικής αμφισβητήσεώς της και την κτήση από τη Διοίκηση οριστικού νομίμου τίτλου εισπράξεως (πρβλ. ΣτΕ 986/2016, 2087/2014, 3661/2011, ΣτΕ Ολ 2281/2000). Εν' όψει των προεκτεθέντων, σε περίπτωση κατά την οποία, σε χρόνο μεταγενέστερο της εκδόσεως της πράξεως επιβολής διοικητικής χρηματικής κυρώσεως, επέλθει θάνατος του βαρυνόμενου με την κύρωση, δεν κωλύεται η επίδοσή της ίδιας αυτής πράξεως στους κληρονόμους του, οι οποίοι ευθύνονται, κατά τις οικείες διατάξεις του κληρονομικού δικαίου, για επιβαλλόμενες σε υπαρκτό πρόσωπο, κατά το χρόνο εκδόσεως της πράξεως, χρηματικές απαιτήσεις (πρβλ. ΝΣΚ 36/1991).

17.Από την ερμηνεία των διατάξεων των άρθρων 18 και 57 του Π.Κ. συνάγεται ότι για τις χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα, τα οποία επιβάλλονται στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής λειτουργίας των ποινικών δικαστηρίων, ως ποινική κύρωση σε βάρος του δράστη αδικήματος, το οποίο προβλέπεται ότι τιμωρείται με χρηματική ποινή ή πρόστιμο, δεν γεννάται περιουσιακή ευθύνη των κληρονόμων σε περίπτωση θανάτου του. Η θέση αυτή απηχεί γενικότερη αρχή του ποινικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία η χρηματική ποινή και το πρόστιμο, όπως κάθε άλλη ποινική κύρωση, έχουν αυστηρά προσωποπαγή χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι αφορούν μόνο το δράστη-καταδικασθέντα και όχι άλλα πρόσωπα, έστω και αν πρόκειται για τους κληρονόμους του. Κατά συνέπεια, μετά το θάνατο του καταδικασθέντος, παύει αμέσως κάθε εισπρακτική διαδικασία ή διαδικασία εκτελέσεως για τις σε βάρος του χρηματικές ποινικές κυρώσεις, ανεξαρτήτως, μάλιστα, του εάν εκκρεμεί ή έχει λάβει χώρα σε οποιοδήποτε χρόνο (πριν ή μετά το θάνατο του καταδικασθέντος) η εν στενή έννοια-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής. Γίνεται όμως δεκτό ότι η έλλειψη περιουσιακής ευθύνης των κληρονόμων του καταδικασθέντος, αφορά αποκλειστικά τις αμιγείς ποινές σε χρήμα και όχι τις

χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα, τα οποία έχουν επιβάλει τα ποινικά δικαστήρια, προς ανόρθωση περιουσιακών συνεπειών (αποζημιωτικές ποινές) ή και προς ανόρθωση περιουσιακών συνεπειών (ποινές μικτής φύσεως), ώστε οι αντίστοιχες αξιώσεις (αποζημιωτικές και μικτές) δύναται να εισπραχθούν και από τους κληρονόμους του καταδικασθέντος (πρβλ. ΝΣΚ 43/2007).

18. Με τις διατάξεις του ισχύοντος Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (στο εξής Κ.Ο.Κ.), ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 2696/1999, ρυθμίζονται οι κανόνες οδικής συμπεριφοράς οχημάτων και πεζών και, μεταξύ άλλων, τα πρόστιμα και οι χρηματικές ποινές, οι οποίες επιβάλλονται για την παραβίασή τους. Ειδικότερα, σχετικά με τα πρόστιμα, αυτά επιβάλλονται από όργανα της Διοικήσεως, κατ' ενάσκηση αρμοδιότητας, προς αποτροπή της διαπράξεως και κολασμό παραβάσεων οδικής συμπεριφοράς, είτε κατόπιν βεβαιώσεως σχετικής παραβάσεως από αστυνομικά όργανα, επί δε συστάσεως συνεργείου, από το όργανο το οποίο παρίσταται κατά τον έλεγχο, κατά το χρόνο κατά τον οποίο τελείται η παράβαση (άρθρο 104 παρ.1 Κ.Ο.Κ.), είτε κατόπιν διαπιστώσεως της παραβάσεως του Κ.Ο.Κ. με τεχνικά ή ηλεκτρονικά μέσα, ακόμη και χωρίς την παρουσία αρμοδίου οργάνου, μέσω της λήψεως φωτογραφιών ή βιντεοσκοπήσεως (άρθρα 20 παρ. 11 και 104 παρ. 4 Κ.Ο.Κ., σε συνδυασμό με τις διατάξεις του π.δ. 287/2001 και του ν.δ. 805/71). Εκ των προεκτεθέντων, επομένως, προκύπτει ότι τα εν λόγω πρόστιμα έχουν το χαρακτήρα διοικητικών προστίμων κυρωτικού χαρακτήρα, τούτο δε ανεξαρτήτως του ότι και οι επιμέρους διατάξεις, οι οποίες ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις επιβολής και το ύψος τους, χαρακτηρίζουν τα πρόστιμα αυτά ως διοικητικά και ορίζουν ρητώς ότι επιβάλλονται προς τιμωρία των υποχρέων (βλ. ιδίως (βλ. ιδίως, άρθρα 3-7, 9-10, 12-16, 18-35, 37-42, 44-49, 52-83, 86-88, 90-91, 93-94, 100-102 Κ.Ο.Κ.). Περαιτέρω, οι προβλεπόμενες στον Κ.Ο.Κ. χρηματικές ποινές συνίστανται σε χρηματικές κυρώσεις, τις οποίες επιβάλλουν τα ποινικά δικαστήρια αποκλειστικά προς κολασμό (και όχι προς ή και προς ανόρθωση περιουσιακής βλάβης) του καταδικαζόμενου για παραβάσεις του Κ.Ο.Κ., οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ποινικά αδικήματα και συνδέονται με την επιβολή χρηματικών ποινών (βλ. ιδίως άρθρα 29 παρ.11, 36 παρ.5,εδ.1, 42 παρ.9, 46 παρ.2, 52 παρ.5, 88 παρ.4, 89 παρ.3, 97 παρ.3 Κ.Ο.Κ.).

19.Εξάλλου, παθητικό υποκείμενο των διοικητικών προστίμων, για παράβαση του Κ.Ο.Κ., είναι ο παραβάτης, ήτοι είτε το φυσικό πρόσωπο το οποίο καταλαμβάνεται από τα αρμόδια διοικητικά όργανα να διαπράττει την παράβαση (άρθρο 104 Κ.Ο.Κ.) είτε το φυσικό πρόσωπο, το οποίο, από τις ληφθείσες φωτογραφίες ή βιντεοσκοπήσεις ή μετά από σχετική πρόσκληση των αστυνομικών οργάνων προς εξακρίβωση της ταυτότητάς του, προκύπτει ότι έχει διαπράξει την παράβαση (άρθρα 104 Κ.Ο.Κ., 4 π.δ. 287/2001 και 5 του ν.δ. 805/1971) είτε το πρόσωπο ή τα πρόσωπα, τα οποία, χωρίς να είναι αναγκαίο να έχουν τα ίδια καταληφθεί, θεωρείται από το νόμο ότι έχουν την ιδιότητα του παραβάτη, όπως: α)επί παρανόμου σταθμεύσεως, σε περίπτωση απουσίας του παραβάτη, ως τέτοιος θεωρείται ο κάτοχος του οχήματος και εάν το όχημα ανήκει σε επιχείρηση ενοικιάσεως οχημάτων και είναι μισθωμένο, ο μισθωτής ο οποίος προκύπτει από το οικείο μισθωτήριο συμβόλαιο (άρθρο 34 παρ. 11 Κ.Ο.Κ.), β)επί λεωφορείων ή φορτηγών οχημάτων, τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με κατάλληλα ελαστικά, ως παραβάτης θεωρείται ο ιδιοκτήτης (άρθρο 81 παρ. 26 Κ.Ο.Κ.) και γ)επί οχημάτων, τα οποία δεν έχουν υποβληθεί σε τεχνικό έλεγχο, ως παραβάτης θεωρείται ο κάτοχος, ο οδηγός αλλά και αυτός που κυκλοφορεί το όχημα (άρθρο 86 Κ.Ο.Κ.). Εν όψει των ανωτέρω ρυθμίσεων του νόμου και του κυρωτικού τους χαρακτήρα, τα ανωτέρω διοικητικά πρόστιμα αφορούν αποκλειστικά τον παραβάτη του Κ.Ο.Κ. και, επομένως, δεν δύναται να επιβληθούν, το πρώτον, σε βάρος του κληρονόμου του παραβάτη, εφ' όσον ο κληρονόμος, υπό την ιδιότητα αυτή, δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των προσώπων, σε βάρος των οποίων δύναται να επιβληθεί πρόστιμο και δεν του αποδίδεται (από το νόμο ή τα διοικητικά όργανα) οιαδήποτε συμμετοχή στην παράβαση.

20.Στην περίπτωση, περαιτέρω, της επ' αυτοφώρω καταλήψεως του παραβάτη να τελεί την παράβαση του Κ.Ο.Κ., η επιβολή των διοικητικών προστίμων λαμβάνει χώρα με την έκδοση, κατά το χρόνο κατά τον οποίο διαπιστώνεται η παράβαση, σχετικής πράξεως βεβαιώσεως, η οποία φέρει τα στοιχεία τα οποία προβλέπει ο νόμος, μεταξύ των οποίων και ο τόπος και ο χρόνος τελέσεως και το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου. Η εν λόγω πράξη βεβαιώσεως, προκειμένου να γνωστοποιείται το περιεχόμενό της, προβλέπεται ότι επιδίδεται στον παραβάτη, επί δε αρνήσεως αυτού να την παραλάβει, απαιτείται σχετική βεβαίωση του οργάνου επί της πράξεως, ενώ, ειδικά, στις περιπτώσεις παραβάσεως παρανόμου σταθμεύσεως, με άπόντα τον παραβάτη, ισοδύναμη προς επίδοση είναι η

επικόλληση της πράξεως βεβαιώσεως στον ανεμοθώρακα του οχήματος (άρθρο 104 Κ.Ο.Κ και κυα 45881/2004). Στην περίπτωση, εξάλλου, των παραβάσεων, οι οποίες διαπιστώνονται με τεχνικά ή ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς την παρουσία αστυνομικού οργάνου, ο νομοθέτης έχει προβλέψει ότι εφαρμόζονται ακριβώς οι ίδιες διαδικασίες και επιβάλλονται οι κυρώσεις της επ' αυτοφώρω καταλήψεως, ώστε, και στην περίπτωση αυτή, απαιτείται η έκδοση πράξεως βεβαιώσεως, η οποία, επίσης, προβλέπεται ότι επιδίδεται στον παραβάτη. Η ίδια, όμως, η φύση της διαδικασίας, στην περίπτωση αυτή, η οποία προϋποθέτει την επεξεργασία του σχετικού αποδεικτικού υλικού (φωτογραφίες ή ταινίες) ή και πρόσκληση εκ μέρους των αστυνομικών οργάνων, προς διακρίβωση της ταυτότητας του παραβάτη (άρθρα 20 παρ. 11 και 104 Κ.Ο.Κ., κυα 2515/5/64/2007, π.δ. 287/2001 και ν.δ. 805/71), επάγεται ότι η έκδοση και η επίδοσή της πράξεως βεβαιώσεως πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερο της διαπιστώσεως της παραβάσεως χρόνο. Η εν λόγω χρονική απόσταση (μεταξύ της διαπιστώσεως της παραβάσεως και της εκδόσεως ή/και της επιδόσεως της πράξεως βεβαιώσεως), δεν αποκλείεται, όμως, να συντρέχει ακόμη και σε περιπτώσεις επ' αυτοφώρω καταλήψεως, όπως στην περίπτωση κατά την οποία ο θεωρούμενος ως παραβάτης δεν ταυτίζεται αναγκαία με τον καταλαμβανόμενο (βλ. ιδίως τις περιπτώσεις παραβατών των άρθρων 34 παρ. 11, 81 παρ. 26 και 86 Κ.Ο.Κ.) ή στην περίπτωση κατά την οποία, κατόπιν διοικητικού (βλ. κατωτέρω, υπό στοιχ. 21) ή δικαστικού ελέγχου της πράξεως βεβαιώσεως, ανακύπτουν πλημμέλειες (πχ τυπικά σφάλματα, έλλειψη της ιδιότητας του παραβάτη κλπ), με αποτέλεσμα την, μετά τη διαγραφή του επιβληθέντος προστίμου, αρμοδιότητα της διοικήσεως να επιβάλει, με νέα πράξη βεβαιώσεως, το διοικητικό πρόστιμο, χωρίς την πλημμέλεια για την οποία ακυρώθηκε η αρχική πράξη (πρβλ. ΣτΕ 983/2016, ΝΣΚ 295/2014).

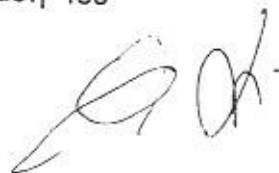
21. Περαιτέρω, ο βαρυνόμενος με το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ. έχει τη δυνατότητα να εμφανιστεί, εντός προβλεπόμενης αποκλειστικής τριήμερης προθεσμίας, ενώπιον της αρχής, στην οποία ανήκει το όργανο το οποίο συνέταξε την πράξη βεβαιώσεως της παραβάσεως, προκειμένου να προβάλει αντιρρήσεις και να επιδιώξει τη διαγραφή του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου. Εφ' όσον δεν υποβληθούν αντιρρήσεις ή οι τυχόν αντιρρήσεις απορριφθούν, το επιβληθέν διοικητικό πρόστιμο επικυρώνεται από τον προϊστάμενο της οικείας αρχής (άρθρο 104 παρ. 2 Κ.Ο.Κ.). Με την εν λόγω πρόβλεψη, ο νομοθέτης καθιερώνει στάδιο εκ των υστέρων διοικητικού ελέγχου της πράξεως βεβαιώσεως της παραβάσεως, για

τη θεραπεία τυχόν πλημμελειών της, χωρίς όμως το στάδιο αυτό να μεταβάλλει τον, κατά τις διατάξεις του άρθρου 104 παρ.1 του Κ.Ο.Κ., χρόνο επιβολής του διοικητικού προστίμου (χρόνος εκδόσεως της πράξεως βεβαιώσεως), αφού, εξάλλου, ήδη, από το χρόνο της βεβαιώσεως, είναι δυνατή, η εντός οριζόμενης αποκλειστικής προθεσμίας, εξόφλησή του από τον υπόχρεο, είτε στο δίκτυο των ΕΛ.ΤΑ. είτε στην ταμειακή υπηρεσία του δικαιούχου Δήμου. Παρελθούσης δε της προηγούμενης προθεσμίας, το διοικητικό πρόστιμο βεβαιώνεται εν στενή εννοία στην ταμειακή υπηρεσία του δικαιούχου Δήμου και εισπράττεται από αυτόν, εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη βεβαίωσή του, ενώ, εφόσον παρέλθει και η εν λόγω προθεσμία, ακολουθεί υποχρεωτική εν στενή εννοία βεβαίωση, εντός προθεσμίας τριών μηνών, στη Φορολογική Διοίκηση (βλ. για τα ανωτέρω, άρθρο 104 παρ. 2 του Κ.Ο.Κ. και υπ' αριθμ. 45881/2004 και 2515/5/64/2007 κυα).

22. Με βάση τα ανωτέρω εκτεθέντα (υπό στοιχ. 13-21) και λαμβάνοντας ιδίως υπ' όψη ότι: i) τα πρόστιμα, τα οποία μετά από βεβαίωση παραβάσεως του Κ.Ο.Κ., επιβάλλουν, κατ' εφαρμογή ειδικότερων διατάξεων του Κ.Ο.Κ. αλλά και κατά τις διατάξεις του άρθρου 104 αυτού, τα αναφερόμενα στο εν λόγω άρθρο διοικητικά όργανα, έχουν το χαρακτήρα χρηματικών διοικητικών κυρώσεων και αποβλέπουν στη συμμόρφωση προς επιταγή του νόμου και τον κολασμό του διοικουμένου (πρόστιμα κυρωτικού χαρακτήρα), ώστε εφαρμόζονται, κατ' αρχήν, οι γενικές αρχές που αφορούν τις αντίστοιχες πράξεις επιβολής διοικητικών χρηματικών κυρώσεων κατά φυσικού προσώπου, ii) η επιβολή των διοικητικών προστίμων του Κ.Ο.Κ., τόσο στην περίπτωση της επ' αυτοφώρω καταλήψεως της διαπράξεως της παραβάσεως όσο και στην περίπτωση της διαπιστώσεώς της με επεξεργασία τεχνικών ή ηλεκτρονικών μέσων, ολοκληρώνεται με την έκδοση πράξεως βεβαιώσεως της παραβάσεως, η οποία άλλοτε συμπίπτει με το χρόνο διαπιστώσεώς της και άλλοτε όχι, ενώ η επίδοση αποβλέπει στη γνωστοποίηση του περιεχομένου της και δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο ούτε θίγει το κύρος, τη νομιμότητα και την εκτελεστότητα της και iii) παθητικό υποκείμενο των διοικητικών προστίμων του Κ.Ο.Κ. είναι αποκλειστικά ο παραβάτης και όχι ο κληρονόμος του παραβάτη,

θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα:

α) Προκειμένου να είναι νόμιμη η πράξη βεβαιώσεως παραβάσεως, με την οποία επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα διοικητικό πρόστιμο για παράβαση του

Κ.Ο.Κ., απαιτείται το φυσικό πρόσωπο-παραβάτης να τυγχάνει ζων κατά το χρόνο της επιβολής του, η οποία συμπίπτει με το χρόνο της εκδόσεως της σχετικής πράξεως. Συνεπώς, εφ' όσον ο παραβάτης έχει ήδη αποβιώσει, δεν είναι νόμιμη η έκδοση πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως στο όνομά του, τυχόν δε εκδοθείσα τυγχάνει άκυρη, ως στρεφόμενη κατά ανυπάρχτου υποκειμένου, και, συνακόλουθα, δεν υπάρχει νόμιμο έρεισμα για την εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της σχετικής οφειλής, ενώ, τυχόν γενομένη, δεν είναι νόμιμη και θα πρέπει να διαγραφεί.

β) Μετά τον θάνατο φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ δεν είναι επιτρεπτή η έκδοση πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως σε βάρος των κληρονόμων του, για τις παραβάσεις τις οποίες είχε τελέσει ζων ο θανών, εφ' όσον οι κληρονόμοι, υπό την ιδιότητα αυτή, δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προσώπων σε βάρος των οποίων δύναται να επιβληθεί πρόστιμο και δεν τους αποδίδεται, υπό άλλη ιδιότητα, οιαδήποτε συμμετοχή στην παράβαση. Εάν παρά τα ανωτέρω, εκδοθεί τέτοια πράξη βεβαιώσεως παραβάσεως, αυτή τυγχάνει άκυρη, ως βαρύνουσα πρόσωπα, τα οποία δεν έχουν την ιδιότητα του παθητικού υποκειμένου του προστίμου, και, κατά συνέπεια, δεν υπάρχει νόμιμο έρεισμα και για την εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, τυχόν δε γενομένη, δεν είναι νόμιμη και θα πρέπει να διαγραφεί.

γ) Ο θάνατος φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ., μετά την έκδοση σχετικής πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως στο όνομά του αλλά πριν την επίδοσή της σ' αυτόν, δεν επιδρά επί του κύρους της πράξεως, ώστε επιτρεπτά η εν λόγω πράξη επιδίδεται στους κληρονόμους του παραβάτη. Η σχετική χρηματική οφειλή από το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ. αποτελεί, πλέον, στοιχείο του παθητικού της κληρονομίας του παραβάτη, για την οποία ευθύνονται οι κληρονόμοι του, ανάλογα με το είδος της γενομένης αποδοχής (με ή χωρίς το ευεργέτημα της απογραφής). Περαιτέρω, προκειμένου η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής του προστίμου να είναι νόμιμη, αυτή πρέπει να διενεργηθεί επ' ονόματι των κληρονόμων του θανόντος παραβάτη, μετά από τον, κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό δίκαιο, επιμερισμό της, ώστε, κατ' αυτό τον τρόπο, να προσδιοριστεί το πρόσωπο ενός εκάστου υπόχρεου καθώς και το ύψος της υποχρεώσεώς του.

δ)Ο θάνατος φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ. μετά την έκδοση και επίδοση σ' αυτόν σχετικής πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως, αλλά πριν τη διενέργεια εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως της οφειλής από το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ., επάγεται την υποχρέωση η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής να διενεργηθεί επ' ονόματι των κληρονόμων του θανόντος παραβάτη, μετά τον, κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό δίκαιο, επιμερισμό της, ώστε, κατ' αυτό τον τρόπο, να προσδιοριστεί το πρόσωπο ενός εκάστου υπόχρεου καθώς και το ύψος της υποχρεώσεώς του.

ε)Ο θάνατος φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ., μετά τη διενέργεια από το δικαιούχο Δήμο της εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως της οφειλής στο όνομά του, δεν θίγει το κύρος της βεβαιώσεως και, επομένως, δεν απαιτείται νέα εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση στο όνομα των κληρονόμων του, προκειμένου να διενεργηθεί σε βάρος τους διοικητική εκτέλεση. Εάν, όμως, μετά την, κατά τα προηγούμενα, εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, ο δικαιούχος Δήμος αποστείλει αυτή προς στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση στη Φορολογική Διοίκηση, ο, εν τω μεταξύ, θάνατος του παραβάτη επάγεται την υποχρέωση η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση να διενεργηθεί επ' ονόματι των κληρονόμων του παραβάτη, μετά τον κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό δίκαιο επιμερισμό της, ώστε, κατ' αυτό τον τρόπο, να προσδιοριστεί το πρόσωπο ενός εκάστου υπόχρεου καθώς και το ύψος της υποχρεώσεώς του.

στ)Εάν, στο πλαίσιο διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου, ακυρωθεί, λόγω ελαττώματος ή πλημμέλειας, είτε η πράξη βεβαιώσεως της παραβάσεως είτε η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής από το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ. και προκύπτει αρμοδιότητα της Διοικήσεως να επαναλάβει τη διαδικασία επιβολής ή/και βεβαιώσεως του προστίμου, με την έκδοση και επίδοση νέας πράξεως βεβαιώσεως της παραβάσεως ή/και τη διενέργεια νέας εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως του προστίμου, η αρμοδιότητα αυτή, εφ' όσον υπάρχει σε οποιοδήποτε χρόνο θάνατος του παραβάτη, τελεί υπό τις προαναφερόμενες (υπό στοιχεία α-ε) δεσμεύσεις, κρινόμενες κατά το χρόνο της εκδόσεως νέας πράξεως βεβαιώσεως της παραβάσεως ή διενέργειας νέας εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως της οφειλής από το πρόστιμο.

23. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα (ιδίως, υπό στοιχεία 14, 17, 18) και λαμβάνοντας υπ' όψη ότι οι χρηματικές ποινές, τις οποίες επιβάλλουν τα ποινικά δικαστήρια σε βάρος του καταδικαζόμενου για διάπραξη παραβάσεων, οι οποίες χαρακτηρίζονται από τον Κ.Ο.Κ. ως ποινικό αδίκημα, έχουν το χαρακτήρα αμιγούς ποινής σε χρήμα και αποβλέπουν αποκλειστικά στον κολασμό του, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι εάν επέλθει σε οποιοδήποτε χρόνο, μετά την έκδοση σχετικής ποινικής αποφάσεως, θάνατος του καταδικασθέντος, εφ' όσον δεν έχει διενεργηθεί στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, αυτή αμελείται ενώ, στην περίπτωση διενέργειάς της, παύει αμέσως κάθε σχετική εισπρακτική διαδικασία ή διαδικασία εκτελέσεως και η οφειλή διαγράφεται.

24. Με τις διατάξεις του άρθρου 174 του ν. 3463/2006 προβλέφθηκαν περιπτώσεις ολικής ή μερικής διαγραφής βεβαιωμένων απαιτήσεως Δήμου σε βάρος οφειλέτη του, μετά από απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Οι περιπτώσεις αυτές είναι περιοριστικές και η ενεργοποίησή τους απαιτεί την συνδρομή εξαιρετικά αυστηρών προϋποθέσεων, οι οποίες συνδέονται με την ανυπαρξία περιουσίας και κληρονόμων του οφειλέτη, σε περίπτωση θανάτου του, την ανυπαρξία περιουσίας του οφειλέτη και τη μη απόδοση των προσπαθειών εισπράξεως της οφειλής, την ανυπαρξία περιουσίας και γνωστής διαμονής του οφειλέτη και τη μη απόδοση των προσπαθειών ανευρέσεως της διαμονής του και την εσφαλμένη εγγραφή στους οικείους βεβαιωτικούς καταλόγους είτε της φορολογητέας ύλης είτε του προσώπου του φορολογουμένου. Οι ρυθμίσεις αυτές, ωστόσο, δεν αποκλείουν την, κατ' εφαρμογή του άρθρου 65 του ν. 3852/2010, έκδοση αποφάσεως του οικείου δημοτικού συμβουλίου, περί μη βεβαιώσεως ή και περί διαγραφής βεβαιωμένης στο Δήμο οφειλής από διοικητικά πρόστιμα του Κ.Ο.Κ., εφ' όσον τούτο επιβάλλεται από το πλέγμα των ειδικότερων αρχών και των ρυθμίσεων που διέπουν τα εν λόγω πρόστιμα και τις αντίστοιχες οφειλές.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΙΘΕΜΕΝΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ

Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, το Ε' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ομόφωνα, ως ακολούθως:

25α. Σχετικά με τα διοικητικά πρόστιμα, τα οποία, μετά από βεβαίωση παραβάσεως του Κ.Ο.Κ., προσδιορίζουν και βεβαιώνουν, κατ' εφαρμογή

ειδικότερων διατάξεων και του άρθρου 104 του Κ.Ο.Κ., τα προβλεπόμενα στο εν λόγω άρθρο όργανα, θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα:

α) Προκειμένου να είναι νόμιμη η πράξη βεβαιώσεως παραβάσεως, με την οποία επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα διοικητικό πρόστιμο για παράβαση του Κ.Ο.Κ., απαιτείται το φυσικό πρόσωπο-παραβάτης να τυγχάνει ζων κατά το χρόνο της επιβολής του, η οποία συμπίπτει με το χρόνο της εκδόσεως της σχετικής πράξεως. Συνεπώς, εφ' όσον ο παραβάτης έχει ήδη αποβιώσει, δεν είναι νόμιμη η έκδοση πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως στο όνομά του, τυχόν δε εκδοθείσα τυγχάνει άκυρη, ως στρεφόμενη κατά ανυπάρκτου υποκειμένου, και, συνακόλουθα, δεν υπάρχει νόμιμο έρεισμα για την εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της σχετικής οφειλής, ενώ, τυχόν γενομένη, δεν είναι νόμιμη και θα πρέπει να διαγραφεί.

β) Μετά τον θάνατο φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ δεν είναι επιτρεπτή η έκδοση πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως σε βάρος των κληρονόμων του, για τις παραβάσεις τις οποίες είχε τελέσει ζων ο θανών, εφ' όσον οι κληρονόμοι, υπό την ιδιότητα αυτή, δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προσώπων σε βάρος των οποίων δύναται να επιβληθεί πρόστιμο και δεν τους αποδίδεται, υπό άλλη ιδιότητα, οιαδήποτε συμμετοχή στην παράβαση. Εάν παρά τα ανωτέρω, εκδοθεί τέτοια πράξη βεβαιώσεως παραβάσεως, αυτή τυγχάνει άκυρη, ως βαρύνουσα πρόσωπα, τα οποία δεν έχουν την ιδιότητα του παθητικού υποκειμένου του προστίμου, και, κατά συνέπεια, δεν υπάρχει νόμιμο έρεισμα και για την εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, τυχόν δε γενομένη, δεν είναι νόμιμη και θα πρέπει να διαγραφεί.

γ) Ο θάνατος φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ., μετά την έκδοση σχετικής πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως στο όνομά του αλλά πριν την επίδοσή της σ' αυτόν, δεν επιδρά επί του κύρους της πράξεως, ώστε επιτρεπτά η εν λόγω πράξη επιδίδεται στους κληρονόμους του παραβάτη. Η σχετική χρηματική οφειλή από το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ. αποτελεί, πλέον, στοιχείο του παθητικού της κληρονομίας του παραβάτη, για την οποία ευθύνονται οι κληρονόμοι του, ανάλογα με το είδος της γενομένης αποδοχής (με ή χωρίς το ευεργέτημα της απογραφής). Περαιτέρω, προκειμένου η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής του προστίμου να είναι νόμιμη, αυτή πρέπει να διενεργηθεί επ' ονόματι των κληρονόμων του θανόντος παραβάτη, μετά από τον, κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό

δίκαιο, επιμερισμό της, ώστε, κατ' αυτό τον τρόπο, να προσδιοριστεί το πρόσωπο ενός εκάστου υπόχρεου καθώς και το ύψος της υποχρεώσεώς του.

δ)Ο θάνατος φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ. μετά την έκδοση και επίδοση σ' αυτόν σχετικής πράξεως βεβαιώσεως παραβάσεως, αλλά πριν τη διενέργεια εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως της οφειλής από το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ., επάγεται την υποχρέωση η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής να διενεργηθεί επ' ονόματι των κληρονόμων του θανόντος παραβάτη, μετά τον, κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό δίκαιο, επιμερισμό της, ώστε, κατ' αυτό τον τρόπο, να προσδιοριστεί το πρόσωπο ενός εκάστου υπόχρεου καθώς και το ύψος της υποχρεώσεώς του.

ε)Ο θάνατος φυσικού προσώπου-παραβάτη του Κ.Ο.Κ., μετά τη διενέργεια από το δικαιούχο Δήμο της εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως της οφειλής στο όνομά του, δεν θίγει το κύρος της βεβαιώσεως και, επομένως, δεν απαιτείται νέα εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση στο όνομα των κληρονόμων του, προκειμένου να διενεργηθεί σε βάρος τους διοικητική εκτέλεση. Εάν, όμως, μετά την, κατά τα προηγούμενα, εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, ο δικαιούχος Δήμος αποστέλλει αυτή προς στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση στη Φορολογική Διοίκηση, ο, εν τω μεταξύ, θάνατος του παραβάτη επάγεται την υποχρέωση η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση να διενεργηθεί επ' ονόματι των κληρονόμων του παραβάτη, μετά τον κατά τα προβλεπόμενα στο κληρονομικό δίκαιο επιμερισμό της, ώστε, κατ' αυτό τον τρόπο, να προσδιοριστεί το πρόσωπο ενός εκάστου υπόχρεου καθώς και το ύψος της υποχρεώσεώς του.

στ)Εάν, στο πλαίσιο διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου, ακυρωθεί, λόγω ελαττώματος ή πλημμέλειας, είτε η πράξη βεβαιώσεως της παραβάσεως είτε η εν στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής από το πρόστιμο του Κ.Ο.Κ. και προκύπτει αρμοδιότητα της Διοικήσεως να επαναλάβει τη διαδικασία επιβολής ή/και βεβαιώσεως του προστίμου, με την έκδοση και επίδοση νέας πράξεως βεβαιώσεως της παραβάσεως ή/και τη διενέργεια νέας εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως του προστίμου, η αρμοδιότητα αυτή, εφ' όσον υπάρξει σε οποιοδήποτε χρόνο θάνατος του παραβάτη, τελεί υπό τις προαναφερόμενες (υπό στοιχεία α-ε) δεσμεύσεις, κρινόμενες κατά το χρόνο της εκδόσεως νέας πράξεως

βεβαιώσεως της παραβάσεως ή διενέργειας νέας εν στενή εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως της οφειλής από το πρόστιμο.

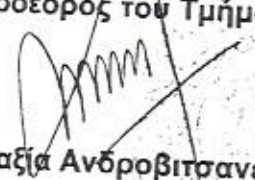
25β. Ο θάνατος του καταδικασθέντος, σε οποιοδήποτε χρόνο, μετά την έκδοση αποφάσεως ποινικού δικαστηρίου, με την οποία του επιβάλλεται χρηματική ποινή, λόγω διαπράξεως παραβάσεως η οποία χαρακτηρίζεται από τον Κ.Ο.Κ. ως ποινικό αδίκημα, επάγεται, εφ' όσον δεν έχει διενεργηθεί στενή εννοία-ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, ότι αυτή αμελείται, ενώ, σε περίπτωση διενέργειας της στενής εννοία-ταμειακής βεβαιώσεως, κατά το μέρος κατά το οποίο εξακολουθεί υφιστάμενη η οφειλή, παύει αμέσως κάθε εισπρακτική διαδικασία ή διαδικασία εκτελέσεως και η οφειλή διαγράφεται.

25γ. Η εφαρμογή των ανωτέρω (υπό στοιχεία 25^α) αναφερομένων για τα διοικητικά πρόστιμα του Κ.Ο.Κ., καθ' ο μέρος απαιτούν τη λήψη αποφάσεως περί διαγραφής απαιτήσεων Δήμου, δεν κωλύεται από τις διατάξεις του άρθρου 174 του ν. 3463/2006.

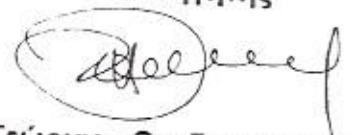
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 12.1.2017

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Μεταξία Ανδροβιτρανέα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γεώργιος Θεοδωρακόπουλος
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.